

Motion till riksdagen 2016/17:668

av **Caroline Szyber och Désirée Pethrus (båda KD)**

Tibet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i kontakterna med Kina tydligare bör uppmärksamma frågan om de allvarliga människorättskränkningarna i Tibet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige aktivt bör arbeta för att samtal återupptas mellan den tibetanska exiladministrationen och Kina och trycker på för att Tibet blir en reell autonom region inom Kina, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

För över 60 år sedan invaderade Kina Tibet och Dalai lama flydde till Indien där många idag lever i exil. Dalai lama har sedan arbetat för att skapa en administration i exil i Dharamsala, som ska skapa förutsättningar för ett demokratiskt Tibet. Kina är en enpartistat och respekten för de mänskliga rättigheterna brister. Uppgifter från människorättsorganisationer pekar på att nationella minoriteter, särskilt i Tibet, får sina mänskliga rättigheter åsidosatta i högre grad än andra grupper. Det handlar bland annat om inskränkningar av religionsfriheten, förföljelse av personer som utnyttjar sin rätt till yttrandefrihet, brist på förenings- och mötesfrihet och den kinesiska regeringens politik att försvaga och undergräva tibetanernas kultur och etniska tillhörighet. I Tibet lever cirka 6 miljoner tibetaner och ytterligare cirka 150 000 runtom i världen. Enligt exiladministrationen har över 1,2 miljoner tibetaner dött av förtryck och förföljelse.

I augusti år 2008 ägde stora, mestadels fredliga protester rum i Tibet mot det kinesiska styret. Kloster stängdes och brutala tillslag mot såväl munkar som nunnor i Tibet rapporterades. De åtgärder som de kinesiska myndigheterna vidtog för att slå ner demonstrationerna är enligt svenska Utrikesdepartementet fortfarande kännbara och närvaron av beväpnade styrkor i Tibet är påtaglig.

Under hösten 2010 förekom nya protester mot planer på att all undervisning i framtiden ska ske på kinesiska i stället för på tibetanska. Mellan 2009 och 2016 har minst 145 tibetanska munkar och lekmän, både kvinnor och män, agerat med

självbränningar, vilket visar på den desperata situation man anser sig leva i. De har markerat mot det lidande och de umbäranden som folket lever med och för att få omvärlden att reagera. Uppgifter om försvinnanden och arresteringar kommer också liksom rapporter om tortyr av olika lokala tibetanska ledare. Trots detta är det få rapporter i media och situationen i Tibet får lite uppmärksamhet.

Kina har sedan länge förbjudit oberoende människorättsobservatörer att besöka landet och regionen har nu i princip helt stängts, även för utländska journalister. Amnesty och flera andra människorättsorganisationer uttrycker stark oro för vad som händer de tibetaner som har fängslats. Det är på grund av denna isolering svårt att få en överblick över vad som verkligen händer i Tibet.

Kina har vägrat att ändra sin politik gentemot Tibet. Trots att Dalai lama och den tibetanska exiladministrationen sedan 1974 har föreslagit The Middle Way Approach, en medelväg med en autonom region inom Kina. Här behövs påtryckningar för att få till stånd återupptagna förhandlingar så att en varaktig lösning kan nås inom en snar framtid.

Dalai lama har numera lämnat över posten som politisk ledare till en vald premiärminister, men är fortfarande kvar som andlig ledare för det tibetanska folket. Det är viktigt att Sverige i bilaterala kontakter med Kina tar upp frågor om situationen för befolkningen i Tibet. Det är också angeläget att Sverige driver på för att den MR-dialog som EU två gånger per år har med Kina verkligen utgör en kanal för att grundligt diskutera igenom situationen i Tibet. Sverige måste även driva på för att FN och andra internationella organisationer tar upp frågan om allvarliga människorättskränkningar i Tibet, liksom att snarast återuppta förhandlingar om Tibets framtid. Detta bör ges regeringen till känna.

Caroline Szyber (KD)

Désirée Pethrus (KD)